

PASVALIO RAJONO PARAMOS ŠEIMAI CENTRO BENDRUOMENINIŲ VAIKŲ GLOBOS NAMŲ VEIKLOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Pasvalio rajono paramos šeimai centro Bendruomeninių vaikų globos namų veiklos apraše (toliau – Aprašas) nustatyti Pasvalio rajono paramos šeimai centro (toliau – Centras) Bendruomeninių vaikų globos namų (toliau – BVGN) tikslai ir funkcijos, teisės ir pareigos, veiklos organizavimas, likusio be tėvų globos vaiko, socialinę riziką patiriančio vaiko ar vaiko su negalia (toliau – vaikas) apgyvendinimas Centro BVGN, finansavimas bei teikiamos globos (rūpybos) kokybės užtikrinimas.

2. Apraše vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse, Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatyme, Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatyme, Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatyme, Vaiko globos (rūpybos) organizavimo nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. kovo 27 d. nutarimu Nr. 405 „Dėl Vaiko globos organizavimo nuostatų patvirtinimo“, Socialinės globos normų apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007 m. vasario 20 d. įsakymu Nr. A1-46 „Dėl Socialinės globos normų aprašo patvirtinimo“ (toliau – Socialinės globos normų aprašas), apibrėžtas sąvokas.

II SKYRIUS BENDRUOMENINIŲ VAIKŲ GLOBOS NAMŲ TIKSLAI IR FUNKCIJOS

3. Bendruomeninių vaikų globos namų tikslai:

- 3.1. užtikrinti vaiko teisių ir įstatymų ginamų interesų įgyvendinimą ir apsaugą;
- 3.2. užtikrinti vaikui sėkmingą adaptaciją, saugios, emociškai palankios ir šeimai artimos aplinkos sukūrimą;
- 3.3. užtikrinti vaiko individualių poreikių, įskaitant specialiuosius vaiko su negalia ir specialiųjų ugdymosi poreikių turinčio vaiko poreikių, nulemtų jo amžiaus, brandos, įgimtų ar įgytų savybių ar kitų ypatumų, įvertinimą, ir sudaryti tinkamas sąlygas šiuos poreikius visiškai patenkinti;
- 3.4. užtikrinti vaiko emocinius poreikius ir formuoti saugų prierašumą;
- 3.5. užtikrinti vaikui reikiamos pagalbos ir paslaugų pagal individualius poreikius suteikimą;
- 3.6. užtikrinti vaiko socializaciją ir resocializaciją;
- 3.7. užtikrinti vaiko pasirengimą savarankiškai gyventi šeimoje ir visuomenėje;
- 3.8. užtikrinti vaiko ryšių palaikymą su biologine jo šeima bei kitais fiziniais asmenimis, su kuriais vaikas sieja emociniai ryšiai (toliau – fiziniai asmenys), jei tai neprieštaruoja geriausiems vaiko interesams;
- 3.9. parengti vaiką grįžti į biologinę šeimą, būti globojamam (rūpinamam) šeimoje ar būti įvaikintam;
- 3.10. ginti vaiko teises ir teisėtus interesus, atstovauti vaiko interesams visose srityse;
- 3.11. užtikrinti Centro BVGN darbuotojų, dirbančių tiesiogiai su vaikais, nuolatinį kvalifikacijos kėlimą, tobulinimąsi.

4. BVGN, siekdami įgyvendinti jiems nustatytus veiklos tikslus, atlieka šias funkcijas:

- 4.1. suteikia vaikui tokias gyvenimo sąlygas, kokių reikia jo gerovei, taip pat fizinei, protinei, dvasinei, dorovinei bei socialinei raidai ir kurios atitinka individualius jo poreikius, įskaitant specialiuosius vaiko su negalia ir specialiųjų ugdymosi poreikių turinčio vaiko poreikius;
- 4.2. pasitelkdami kitus specialistus (švietimo įstaigos darbuotojus / pedagogus, sveikatos priežiūros ar kitokią pagalbą vaikui teikiančius specialistus), padeda vaikui įveikti patirtas netektis ir (ar) trauminę patirtį ir užmegzti su aplinkiniais saugius emocinius ryšius, sukuria vaikui emociškai palankią aplinką;
- 4.3. organizuoja pagal poreikį vaiko aprūpinimą reikalingomis pagalbos priemonėmis;

4.4. sukuria vaikui emociškai palankią aplinką, ugdančią vaiko savarankiškumą ir finansinį raštingumą, dalyvauja veiklose, programose ir projektuose, skirtuose padėti vaikui tinkamai pasirengti savarankiškai gyventi šeimoje ir visuomenėje;

4.5. kartu su vaiko formaliojo ugdymo įstaiga organizuoja papildomas ugdymo paslaugas, siekdami padidinti vaiko akademinį pažangumą, kartu spręsti vaikui kylančias ugdymo(si) problemas ir mokymo(si) sunkumus. Motyvuoja vaiką mokytis ir įgyti išsilavinimą, padeda vaikui pasirinkti mokymosi profilį, brandos egzaminus, susiedami tai su vaiko pomėgiais ir būsima profesine veikla, organizuoja vaiko ugdymą karjerai, profesinį informavimą ir profesinį konsultavimą, siekdami didinti asmeninį konkurencingumą darbo rinkoje;

4.6. Centras nustato išlaidų, skiriamų BVGN gyvenančių vaikų savarankiškumui ugdyti ir (ar) individualiems poreikiams tenkinti (pvz., maistui, higienos reikmėms, drabužiams, neformaliajam vaikų švietimui, kultūriniais renginiais, ekskursijoms, stovykloms ir pan.), dydį, parengia ir patvirtina išlaidų apskaitos ir kontrolės tvarką ir paskiria darbuotoją, atsakingą už išlaidų panaudojimo kontrolę;

4.7. BVGN dirbantys socialiniai darbuotojai, individualios priežiūros darbuotojai pagal patvirtintą Centro tvarką įvertina vaiko individualius poreikius, stipriąsias ir silpnąsias jo puses, sudaro ir įgyvendina individualius, išsamius ir visapusiškus vaiko poreikių vertinimu pagrįstus, socialinės globos planus (toliau – ISGP) pagal Socialinės globos normų apraše nustatytus reikalavimus bei Socialinių paslaugų priežiūros departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – SPPD) teikiamas metodines rekomendacijas dėl vaiko poreikio vertinimo ir ISGP sudarymo;

4.8. Centras laikosi vaiko gyvenamosios vietos pastovumo principo, užtikrindami vaikui nuolatinę gyvenamąją vietą ir pagal galimybes nuolat su vaiku dirbančių Centro BVGN darbuotojų bei kitų specialistų komandą, išskyrus atvejus, kai vaiko poreikiai bei emociškai palanki aplinka kituose BVGN užtikrinami geriau;

4.9. Centro BVGN darbuotojai vykdo bet kokios formos smurto prieš vaiką ir vaiko išnaudojimo prevenciją:

4.9.1. organizuoja grupinius ir (ar) individualius pokalbius su vaiku (ne mažiau kaip vieną individualų pokalbį su kiekvienu vaiku kartą per savaitę ir ne mažiau kaip vieną grupinį pokalbį su visais vaikais kartą per mėnesį), įgalindami atpažinti ir pranešti Centro administracijai, BVGN darbuotojui ar kitam su vaiku dirbančiam specialistui (švietimo įstaigos darbuotojui / pedagogui, sveikatos priežiūros ar kitokią pagalbą vaikui teikiančiam specialistui) apie jo paties ar jo atžvilgiu elgesį, galintį pažeisti jo ar kito asmens teises ir (ar) interesus;

4.9.2. dalyvauja renginiuose bei mokymuose, skirtuose bet kokios formos smurtui prieš vaiką ir vaikų išnaudojimui užkardyti ir procedūroms, susijusioms su konkrečiais veiksmais, identifikavus smurto prieš vaikus ar vaikų išnaudojimo atvejus, nustatyti;

4.9.3. apie galimus vaiko teisių pažeidimus, padarytus vaiko atžvilgiu, nedelsdami informuoja VVTAĮT (informuojant nurodomas vaiko, kurio teisės galimai pažeistos, vardas, pavardė, gimimo data, galimai pažeidimą padariusių asmenų vardai, pavardės, galimo pažeidimo aplinkybės);

4.10. pozityvaus auklėjimo metodais ir priemonėmis drausmina vaiką, vengiantį atlikti savo pareigas ar pažeidžiantį kitų asmenų teises ir laisves. Bet kokios smurto prieš vaiką formos yra griežtai draudžiamos ir nėra laikomos tinkamomis drausminimo priemonėmis jokiomis aplinkybėmis;

4.11. organizuoja vaikui reikalingas paslaugas bendruomenėje, atsižvelgdami į individualius jo poreikius ir geriausius vaiko interesus, ir užtikrina vaiko dalyvavimą visų pakopų ugdymo sistemoje ir neformaliojo vaikų švietimo, saviugdos, kūrybinėje veikloje;

4.12. bendradarbiauja su vaiko biologine šeima bei fiziniais asmenimis, jei tai neprieštarauja geriausiems vaiko interesams, siekdami atkurti ar palaikyti tarpusavio ryšius, sudarančius prielaidas vaikui grįžti į biologinę šeimą ar nustatyti globą (rūpybą) šeimoje, ar įvaikinti vaiką, jei tai atitinka geriausius vaiko interesus ir užtikrina vaiko saugumą;

4.13. bendradarbiauja su savivaldybės administracija, tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatoriumi, atvejo vadybininkais, švietimo įstaigos darbuotojais / pedagogais, sveikatos priežiūros ar kitokią pagalbą vaikui teikiančiais specialistais, Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos įgalioto teritorinio skyriaus (toliau

– VVTAIŲ specialistais, globos centrais ir kitomis socialinių paslaugų įstaigomis, švietimo, sveikatos, teisėsaugos įstaigomis, nevyriausybinėmis organizacijomis, dirbančiomis šeimos ir (ar) vaiko gerovės, ir (ar) vaiko teisių apsaugos srityje;

4.14. Centro direktorius sudaro sąlygas BVGN darbuotojams, dirbantiems tiesiogiai su vaikais, nuolat tobulinti savo profesinę kvalifikaciją, dalyvauti darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo programose, įgyti naujų, darbe reikalingų žinių;

4.15. vykdo kitas teisės aktuose nustatytas funkcijas, siekdami užtikrinti vaiko fizinę, emocinę ir socialinę gerovę, individualių jo poreikių tenkinimą ir visapusišką vaiko apsaugą;

4.16. sudaro sąlygas vaikui dalyvauti priimant sprendimus, tiesiogiai arba netiesiogiai turinčius poveikį jo gyvenimui, situacijai, ateičiai. Vaiko dalyvavimas turi būti užtikrinamas vaikui draugiškoje aplinkoje, suteikiant vaikui visą reikiamą informaciją sprendimui priimti vaikui suprantama kalba ir sudarant sąlygas vaikui išreikšti savo nuomonę jam priimtinais būdais. Į vaiko nuomonę turi būti atsižvelgiama priimant galutinį sprendimą, kuris turi atitikti geriausius vaiko interesus;

4.17. esant poreikiui ir/ar turint Centro direktoriaus įgaliojimą vykdo likusio be tėvų globos vaiko atstovo pagal įstatymą pareigas.

III SKYRIUS

BENDRUOMENINIŲ VAIKŲ GLOBOS NAMŲ TEISĖS

5. Centro BVGN, turėdami teisės aktais nustatytas globėjo (rūpintojo) teises ir vykdydami jiems teisės aktais priskirtas funkcijas, turi teisę:

5.1. pirkti paslaugas, atitinkančias individualius vaikų poreikius;

5.2. kartu su vaiku pirkti prekes, skirtas vaikų asmeniniams poreikiams tenkinti (pvz., maistą, higienos reikmenis, drabužius);

5.3. gauti iš valstybės ir savivaldybių institucijų bei įstaigų informaciją, išvadas, pasiūlymus ir kitokią informaciją, kurios reikia sprendžiant Centro BVGN kompetencijai priskirtus klausimus;

5.4. gauti metodinę bei kitą pagalbą ir (ar) kitas paslaugas iš globos centro, Globos centro veiklos ir vaiko budinčio globotojo vykdomos priežiūros organizavimo ir kokybės priežiūros tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2018 m. sausio 19 d. įsakymu Nr. A1-28 „Dėl Globos centro veiklos ir vaiko budinčio globotojo vykdomos priežiūros organizavimo ir kokybės priežiūros tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatyta tvarka;

5.5. gauti paramą veiklos tikslams įgyvendinti ir funkcijoms vykdyti Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymo nustatyta tvarka;

5.6. teikti atitinkamoms valstybės ir savivaldybių institucijoms bei įstaigoms pasiūlymus dėl vaiko teisių apsaugos, vaikų globos (rūpybos), įvaikinimo ir socialinių bei ugdymo paslaugų teikimo;

5.7. pasitelkti specialistus ir ekspertus, reikalingus Centro BVGN nustatytiems veiklos tikslams įgyvendinti;

5.8. naudotis kitomis įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytais teisėmis.

IV SKYRIUS

BENDRUOMENINIŲ VAIKŲ GLOBOS NAMŲ VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

6. Centro BVGN veikla organizuojama vadovaujantis šeimai artimos aplinkos sukūrimo principu.

7. Kartu su vaiku jam priimtinu būdu ir jam suprantama kalba aptariama jo dienotvarkė (kėlimasis, prausimasis, pusryčiai, išleidimas ar palydėjimas į ikimokyklinę ugdymo įstaigą ar mokyklą, būrelius, sveikatos priežiūros įstaigas, pietūs, pamokų ruošą, laisvalaikis, vakarienė, pasiruošimas miegui ir kt.), taip pat aptariamas ir organizuojamas vaiko neformalusis užimtumas, laisvalaikis bei šventės, atsižvelgiama į vaiko interesus, lūkesčius ir nuomonę, jei tai neprieštarauja bendrai Centro BVGN tvarkai.

8. Kartu su vaiku jam priimtiniu būdu ir jam suprantama kalba aptariamos jo teisės ir pareigos, atsakomybė, taip pat vaiko tėvų, fizinių asmenų lankymosi Centro BVGN tvarka patvirtinta Centro direktoriaus.

9. Atsižvelgiant į vaiko amžių ir brandą, vaikas įtraukiamas į meniu sudarymą, maisto gaminimo procesą, suteikiama galimybė maistą bei užkandžius pasigaminti pačiam ar su darbuotojo pagalba jam patogiu laiku. Taip pat sudaromos sąlygos ir galimybės vaikui naudotis viešojo maitinimo įstaigų paslaugomis (valgyti mokymo įstaigos valgykloje, viešojo maitinimo įstaigoje, užsisakyti maistą į namus).

10. Vadovaujantis Centro direktoriaus patvirtinta tvarka maisto produktai, drabužiai, avalynė ar kiti daiktai, siekiant ugdyti vaiko savarankiškumą, perkami bet kuriame prekybos centre ar turguje kartu su vaiku, atsižvelgiant į jo pageidavimus, neorganizuojant viešųjų pirkimų. Vaikui, įvertinant jo brandą ir poreikius, sudaromos sąlygos apsipirkti savarankiškai. Visi pirkimo dokumentai renkami ir saugomi.

11. Kartu su vaiku aptariama, kaip jis turėtų naudoti jam skirtas išmokas, kišenpinigius, ugdomas finansinis jo raštingumas. Vaikui, atsižvelgiant į jo amžių ir brandą, sudaromos sąlygos pačiam disponuoti jo asmeninėje sąskaitoje turimomis lėšomis. Išmokos vaikui negali būti naudojamos būtiniausiems vaiko poreikiams tenkinti (maistui, aprangai, medikamentams), neformaliajam ugdymui, stovykloms, sveikatos priežiūrai, prekėms ir kitoms paslaugoms (higienos, slaugos, techninės pagalbos prekėms, patalynei, vaiko transporto išlaidoms). Kišenpinigiai skiriami iš globos (rūpybos) išmokos Socialinės globos normų aprašo nustatyta tvarka bei Centro direktoriaus patvirtinta tvarka.

12. Centro BVGN tvarka ir švara palaikoma paskirstant darbus vaikams ir darbuotojams, įvertinant vaikų amžių, galimybes ir raidos ypatumus. Skatinant vaikus palaikyti tvarką savo kambariuose ir bendrose patalpose, formuojami asmens higienos įgūdžiai. Vaikui negali būti skiriami darbai, kurie neatitinka jo galimybių, amžiaus, raidos ypatumų.

13. Centro BVGN darbuotojai dirba pagal darbo sutartis, jų darbo laikas ir darbų sauga, kitos teisės ir pareigos nustatomi teisės aktų, reguliuojančių darbo teisinius santykius, nustatyta tvarka. Darbuotojų, dirbančių pagal darbo (pamainų) grafikus, darbo laikas organizuojamas taikant suminę darbo laiko apskaitą, Centras siekia užtikrinti kuo mažesnę BVGN darbuotojų ir jų darbo grafiko kaitą.

14. Centro BVGN darbuotojų darbo laikas organizuojamas taip, kad individualiems pokalbiams su vienu vaiku būtų skiriamos ne mažiau kaip 2 valandos per savaitę, o prireikus – tiek laiko, kiek jo reikia problemai sėkmingai išspręsti ar vaiko bendravimo poreikiui patenkinti.

15. Esant kriziniam atvejui (kaip jis apibrėžtas Socialinės globos normų apraše), vaikui, patiriančiam krizę, skiriamas dėmesys, laikas, paslaugos ir pagalbos priemonės, siekiant operatyviai ir sėkmingai išspręsti krizę ir užtikrinant kuo mažesnę jos poveikį vaikui ir jo gyvenimui. Ištikus krizei, su vaiku dirba tiek Centro BVGN darbuotojų, kiek reikia krizei operatyviai ir sėkmingai išspręsti. Centras turi užtikrinti, kad tuo pačiu metu būtų tenkinami kitų BVGN gyvenančių vaikų poreikiai.

16. Centro administracija BVGN sudaro galimybes darbuotojams dalyvauti darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo programose, supervizijose, mokymuose pagal Globėjų (rūpintojų), budinčių globotojų, tėvių, BVGN darbuotojų mokymo ir konsultavimo programą, patvirtintą Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktoriaus įsakymu, tęstiniuose globos centrų organizuojamuose ir kituose mokymuose.

17. Centras turi turėti pasitvirtinę „Pasvalio rajono paramos šeimai centro Bendruomeninių vaikų globos namų smurto prieš vaiką ir vaiko išnaudojimo prevencijos programą“, „Pasvalio rajono paramos šeimai centro Bendruomeninių vaikų globos namų neigiamo pobūdžio įvykių ir jų pasekmių vaikui tvarką“ kasmet rengti ir tvirtinti Centro darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo planą, su kuriais elektroninių būdu supažindinami Centro BVGN darbuotojai ir kuriame nurodoma, kokių priemonių ir (ar) veiksmų imamasi:

17.1. kovai su vaiko teisių pažeidimais ir vaiko teisių pažeidimų prevencijai Centro BVGN;

17.2. konfliktams Centro BVGN spręsti (tiek tarpusavio, tiek krizinių santykių vaikų adaptacijos metu ir (ar) globojant elgesio ir emocijų sutrikimų turinčius vaikus);

17.3. kitoms Centro BVGN galimoms probleminėms situacijoms suvaldyti (pvz., darbuotojų perdegimui įveikti);

17.4. darbuotojų kvalifikacijai tobulinti, siekiant užtikrinti, kad Centro BVGN darbuotojai būtų kvalifikuoti ir kompetentingi teikti kokybišką socialinės globos (priežiūros) paslaugą BVGN.

V SKYRIUS

VAIKŲ APGYVENDINIMAS BENDRUOMENINIUOSE VAIKŲ GLOBOS NAMUOSE

18. Prieš apgyvendinant vaiką Centro BVGN, išklausoma jo nuomonė, su kuo jis norėtų gyventi BVGN, parodomas būsimas jo kambarys, pagal galimybes sudaromos sąlygos dalyvauti jį įrengiant, atsakoma į visus vaiko klausimus, susijusius su gyvenimu BVGN. Informacija vaikui turi būti suteikiama jam aiškia kalba, atsižvelgiant į vaiko amžių, raidos ypatumus, turimus specialiuosius poreikius ir kitas aplinkybes.

19. Vaikas apgyvendinamas vadovaujantis vaiko pastovios gyvenamosios vietos išlaikymo principu (biologinės šeimos gyvenamosios vietos atžvilgiu bei nekeičiant vaiko gyvenamosios vietos – nekilnojant vaiko iš vieno BVGN į kitą) ir atsižvelgiant į geriausius vaiko interesus. Vaikui sudaromos sąlygos likti toje pačioje gyvenamojoje aplinkoje su žmonėmis, su kuriais jis susijęs emociniais ryšiais.

20. Centras, įvertinęs vaiko poreikius, aplinkybes, pasekmes ir nustatęs, kad negali užtikrinti vaiko poreikių ir sukurti jam emociškai palankios aplinkos, atsižvelgdamas į geriausius vaiko interesus, apie tai praneša VVTAIT ir savivaldybei.

21. Apgyvendinant vaiką Centro BVGN pildomas vaiko laikinojo apgyvendinimo aktas (aprašo 1 priedas).

VI SKYRIUS

REIKALAVIMAI BŪSTUI IR APLINKAI

22. Centro BVGN įrengimas ir jų aplinka turi atitikti Socialinės globos normų aprašo nuostatas, nustatančias reikalavimus aplinkai ir būstui. Visapusiškas vaiko saugumas yra pagrindinis prioritetas.

23. Centro BVGN negali turėti iškabos ar kitų skiriamųjų ženklų (nuorodų, logotipų ir pan.).

24. Pagal galimybes turi būti užtikrintas baldų ir įrangos vientisumas bei jaukus interjeras, esant galimybei atsižvelgiama į vaiko pasirinktas interjero detales.

25. Vaikui turi būti įrengta saugi ir patogi mokymosi vieta, nekelianti pavojaus vaiko sveikatai ir motyvuojanti mokytis (stalas, kėdė, stalinis ar sieninis apšvietimas, kalendorius, mėgstamos knygos, iškarpos, piešiniai, kiti vaiko mėgstami daiktai).

26. Vaikui, atsižvelgiant į vaiko amžių ir brandą, turi būti užtikrinama galimybė naudotis kompiuteriu su internetine prieiga. Turi būti sudaromos sąlygos mokytis nuotoliniu būdu – vaikas aprūpinamas nuotoliniam mokymuisi reikalingomis priemonėmis, sudaroma galimybė naudotis kompiuteriu, planšete ar mobiliuoju telefonu, interneto ryšiu, pavyzdžiui, mobiliojo ryšio kortele su mobiliais duomenimis.

27. Vaikui, atsižvelgiant į jo amžių, brandą, motyvaciją ir specifinius poreikius (pvz., terapijos tikslais), yra sudaroma galimybė auginti namų gyvūną, jei tai neprieštaruoja kitų kartu gyvenančių vaikų interesams ir (ar) sveikatai (pvz., jei kiti vaikai nėra alergiški). Šiuo atveju su vaiku turi būti aptartos gyvūno laikymo ir priežiūros sąlygos. Jei nėra galimybės auginti norimą naminį gyvūną, sudaromos sąlygos įsigyti kitą naminį gyvūną, tapti savanoriu gyvūnų prieglaudoje, dalyvauti neformalioje ugdymo veikloje ir kt.

28. Vaikui turi būti sudaroma galimybė turėti savo individualią erdvę, kurioje jis galėtų leisti laisvalaikį, turėti asmeninių daiktų (žaislų, nuotraukų, plakatų ir pan.) ir jais dekoruoti savo erdvę. Vaikui turi būti sudaroma galimybė klausytis mėgstamos muzikos, jei nori – turėti muzikos instrumentą ir juo groti.

29. Mokyklinio amžiaus vaikui turi būti sudaroma galimybė, atsižvelgiant į jo sveikatos būklę bei brandą, turėti namų raktą.

30. Centro BVGN patalpos pritaikytos vaikui, turinčiam judėjimo ir (arba) apsitarnavimo funkcijų sutrikimų, patekti į Centro BVGN patalpas ir pačios patalpos turi būti pritaikytos vaikų su negalia poreikiams, sudarant sąlygas neįgaliam vaikui laisvai judėti patalpose, gyvenamojoje aplinkoje ir saugiai naudotis prietaisais buityje.

31. Vaikui, gyvenančiam Centro BVGN, nustačius neįgalumo lygį ir (ar) specialiuosius poreikius, turi būti pagal galimybes sudarytos sąlygos likti toje pačioje gyvenamojoje aplinkoje su žmonėmis, su kuriais jis susijęs emociniais ryšiais, pritaikant patalpas jo poreikiams ir planuojant reikalingas paslaugas bei kitas paramos priemones, siekiant išvengti antrinio vaiko traumavimo, užtikrinant geriausius vaiko interesus augti ir ugdytis šeimai artimoje aplinkoje.

VII SKYRIUS

VAIKO RYŠIŲ SU BIOLOGINE ŠEIMA PALAIKYMAS

32. Vaikui turi būti sudaroma galimybė ir užtikrinamos sąlygos atkurti, palaikyti ir stiprinti savo ryšį su biologine šeima, jei tai neprieštarauja geriausiems vaiko interesams: susitikti su biologinės šeimos nariais, palaikyti ryšį telefonu, laiškais, internetu, savaitgaliais ar švenčių dienomis svečiuotis biologinėje šeimoje. Vaikas gali palaikyti ryšį ir su kitu fiziniu asmeniu, su kuriuo jis yra susijęs emociniais ryšiais, jei tai neprieštarauja geriausiems vaiko interesams. Centro BVGN sprendimą dėl susitikimo formos priima atsižvelgdami į geriausius vaiko interesus. Esant poreikiui, kad būtų užtikrinti geriausi vaiko interesai, vaiko susitikimą su biologine šeima ar fiziniu asmeniu gali stebėti BVGN darbuotojas. Jis gali konsultuoti bendravimo, emocinio ir emociškai saugaus ryšio užmezgimo, pozityvaus auklėjimo metodų, pozityvios tėvystės ir panašiais klausimais. Informacija apie susitikimo eigą gali būti fiksuojama ir, esant poreikiui, perduodama atvejo vadybininkui ir VVTAIT.

33. Vaikui svečiuotis biologinėje šeimoje ar pas fizinį asmenį savaitgaliais ir švenčių dienomis galima tik gavus VVTAIT leidimą Socialinės globos įstaigoje ar šeimynoje globojamo (rūpinamo) vaiko išleidimo laikinai svečiuotis tvarkos aprašo, patvirtinto Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktoriaus 2018 m. rugsėjo 11 d. įsakymu Nr. BV-148 „Dėl Socialinės globos įstaigoje ar šeimynoje globojamo (rūpinamo) vaiko išleidimo laikinai svečiuotis tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatyta tvarka.

34. Centras nustato BVGN susitikimų organizavimo tvarką ir patvirtina susitikimų organizavimo tvarkos aprašą, kuriame nustatoma susitikimų organizavimo tvarka. Su susitikimų organizavimo tvarka pasirašytinai supažindinami į susitikimą su vaiku atvykę asmenys.

35. Organizuojant vaiko susitikimus su biologine šeima ar kitais fiziniais asmenimis ir numatant susitikimų laiką ir vietą, turi būti atsižvelgiama į vaiko nuomonę ir pageidavimus, vaiko dienvakę, užimtumą, kad būtų užtikrinti geriausi vaiko interesai. Vaikui, jeigu tai neprieštarauja geriausiems jo interesams, pagal galimybes sudaromos sąlygos privačiai bendrauti su biologine šeima ar kitais fiziniais asmenimis ne Centro BVGN teritorijoje.

36. Jei darbuotojas mato, kad vaiko bendravimas su biologine šeima ar kitais fiziniais asmenimis kelia grėsmę vaiko fizinei ir (ar) emocinei sveikatai bei saugumui, jis turi nedelsdamas imtis aktyvių veiksmų, kad bendravimas būtų nutrauktas, ir vaiko bendravimo su biologine šeima ar fiziniais asmenimis tvarką derinti su VVTAIT.

VIII SKYRIUS

BENDRUOMENINIŲ VAIKŲ GLOBOS NAMŲ VEIKLOS FINANSAVIMAS

37. Centro BVGN finansavimą ir lėšų panaudojimą reglamentuoja Socialinių paslaugų įstatymas, Socialinių paslaugų finansavimo ir lėšų apskaičiavimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. spalio 10 d. nutarimu Nr. 978 „Dėl Socialinių paslaugų finansavimo ir lėšų apskaičiavimo metodikos patvirtinimo“, ir kiti socialinės globos įstaigų finansavimą ir lėšų panaudojimą reglamentuojantys teisės aktai.

38. Socialinė globa likusiems be tėvų globos vaikams, gyvenantiems Centro BVGN, finansuojama iš Pasvalio rajono savivaldybės biudžeto lėšų ir Pasvalio rajono savivaldybės biudžetui

skiriamų valstybės biudžeto specialiųjų tikslinių dotacijų, globos ir rūpybos išmokos, mokamos pagal Išmokų vaikams įstatymą.

39. Vaiko, kuriam reikalinga globa (rūpyba), bet laikinoji globa (rūpyba) dar nenustatyta, išlaikymo Centro BVGN, kol bus nustatyta laikinoji globa (rūpyba), išlaidas finansuoja Pasvalio rajono savivaldybė.

40. Centro BVGN, gerindami vaikų buitines bei materialines gyvenimo sąlygas, organizuodami turiningą vaikų laisvalaikį, gali turėti kitų teisėtai įgytų pajamų: gauti paramą vaikų gerovei užtikrinti, dalyvauti programose ir teikti projektus dėl tikslinės paramos joms įgyvendinti.

IX SKYRIUS BENDRUOMENINIŲ VAIKŲ GLOBOS NAMŲ VEIKLOS KOKYBĖS PRIEŽIŪRA

41. Centro BVGN veiklos kokybę vertina, prižiūri ir kontroliuoja SPPD.

42. Vaiko globos (rūpybos) priežiūrą Centro BVGN vykdo VVTAIT, vadovaudamasi Vaiko globos organizavimo nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. kovo 27 d. nutarimu Nr. 405 „Dėl Vaiko globos organizavimo nuostatų patvirtinimo“ (su visais aktualiais pakeitimais), nustatyta tvarka.

43. Centro BVGN sudaro tinkamas sąlygas VVTAIT darbuotojams be apribojimų bendrauti su BVGN gyvenančiais vaikais ir atlikti Centro BVGN vykdomos globos (rūpybos) priežiūrą, SPPD darbuotojams – vykdyti teikiamų socialinių paslaugų priežiūrą.

44. Centro BVGN privalo pašalinti VVTAIT ir SPPD nurodytus trūkumus, nustatytus vykdant BVGN teikiamos vaikų globos (rūpybos) priežiūrą ir Centro BVGN vykdomos veiklos kokybės vertinimą.

45. SPPD, vykdydamas teikiamų socialinių paslaugų priežiūrą, ir VVTAIT, vykdydama vaiko globos (rūpybos) priežiūrą, užtikrina tarpusavio ir su Centro BVGN bendradarbiavimą bei partnerystę.

X SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

46. Įgyvendinant Aprašą, asmens duomenys tvarkomi vadovaujantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (toliau – Reglamentas (ES) 2016/679), Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose asmens duomenų tvarkymą, nustatytais reikalavimais.

47. Dokumentai (įskaitant dokumentus, kuriuose yra asmens duomenų) saugomi Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo nustatyta tvarka Lietuvos vyriausiojo archyvaro nustatytais terminais. Duomenų subjektų teisės įgyvendinamos Reglamento (ES) 2016/679 ir BVGN, į kuriuos kreipiamasi, nustatyta tvarka.

Pasvalio rajono paramos šeimai centro
Bendruomeninių vaikų globos namų
veiklos aprašo
1 priedas

PASVALIO RAJONO PARAMOS ŠEIMAI CENTRO
Bendruomeninių vaikų globos namai

VAIKO LAIKINOJO APGYVENDINIMO AKTAS

20...m. .... mėn. .... d. .... val. .... min.
Pasvalys

Vaiko vardas .....
Vaiko pavardė .....
Gimimo data/ asmens kodas .....
Deklaruota gyvenamoji vieta/gyvenamoji vieta .....
.....
Lankyta/lankoma ugdymo įstaiga .....
.....

PIRMINĖ VAIKO SAVIJAUTA:

BŪSENA, EMOCIJOS	PAŽYMĖKITE X
Piktas	
Agresyvus	
Išsigandęs	
Ramus	
Užsidaręs	
Irzlus	
Linksmas	
Apatiškas	
Apsvaigęs nuo alkoholio ar kitų psichiką veikiančių medžiagų	
Agresyvus;	
Išsigandęs	
Ramus	
Užsidaręs	
Irzlus	
Linksmas	
Apatiškas	
Apsvaigęs nuo alkoholio ar kitų psichiką veikiančių medžiagų	
Kita	

PIRMINIS VAIKO IŠVAIZDOS VERTINIMAS (pažymėkite X):

VAIKO IŠVAIZDA	PAŽYMĖKITE X
Švarus, tvarkingas	
Nelabai švarus	

Trūksta drabužių	
Drabužiai suplyšę	
Prasta avalynė	
Švarus, tvarkingas	
Kita	

VAIKO TURIMI ASMENINIAI DAIKTAI/DOKUMENTAI ATVYKIMO METU
(išvardinkite):

Rūbai:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Avalynė:

.....

.....

.....

Mokymosi priemonės:

.....

.....

.....

.....

Kiti asmeniniai daiktai/dokumentai:

.....

.....

.....

.....

PIRMINIS VAIKO SVEIKATOS VERTINIMAS (pažymėkite X ir apibūdinkite).

Parazitai:

.....

.....

Sumušimai:

.....

.....

.....

.....

Traumos:

.....
.....
.....
.....
Kiti pastebėjimai, susiję su vaiko sveikata:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

INFORMACIJA APIE VAIKO ŠEIMĄ:

ŠEIMOS PADĖTIS	PAŽYMĖKITE X
Tėvai susituokę	
Išsiskyre;	
Vienas iš tėvų miręs;	
Globėjų šeima;	
Vienas globėjas ar globėja	

Tėvo/globėjo vardas, pavardė gyvenamoji vieta, darbovietė, kontaktai:

.....
.....
.....

Motinos/globėjos vardas, pavardė gyvenamoji vieta, darbovietė, kontaktai:

.....
.....
.....

Kiti šeimos nariai, artimieji, draugai, jų kontaktai:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

APLINKYBĖS DĖL KURIŲ VAIKAS PRISTATYTAS Į UTENOS ŠEIMOS IR VAIKO GEROVĖS CENTRĄ (pažymėkite „x“ ir tiksliai nurodykite):

Smurtas:

.....
.....

Socialinis apleistumas:

.....
.....
Priklausomybės
.....

.....
Kitos aplinkybės (iš kur paimitas vaikas, laikas ir kt.):
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Pristačiusiojo vaika asmens duomenys (vardas, pavardė, gyv. vieta, darbovietė, pareigos ir kt.)
.....
.....
.....
.....

Pristačiusiojo asmens vardas, pavardė, parašas:

.....
.....

Priėmusiojo asmens vardas, pavardė, parašas:

.....
.....